

GAZETA LWOWSKA.

Czwartek

N^{cr.} 28.

7. marca 1833.

.. Z powodu kończącego się z dniem ostatnim marca r. b. pierwszego kwartału Redakcyjna ma zaszczyt upraszać szanownych Prenumeratorów i tych, którzyby chcieli na nowo prenumerować, aby raczyli wcześniej i jeszcze przed końcem tego miesiąca złożyć prenumeratę kwartalną w tych ces. król. Pocztaństwach, w których życzą sobie odbierać tę Gazetę, lub w głównym ces. król. Pocztaństwie lwowskim; chcący zaś odbierać ją we Lwowie, ruczą zaprenumerować w kantorze Gazety Lwowskiej przy, Ulicy Wałowej p. d Nrm. 289; albowiem tyle tylko drukować się będzie egzemplarzy, na ile prenumerata przed końcem tego miesiąca do głównego c. k. lwowskiego Pocztaństwu nadesłaną zostanie.

Prenumerata na Gazetę Lwowską z Rozmaitościami i Dodatkiem wynosi:

1. Dla tych pp. Prenumeratorów, którzy chcą ją we Lwowie w kantorze Gazety Lwowskiej odbierać, na kwartał ztr. 4 kr. 48 m. k.

2. Dla chcących odbierać Gazetę na prowincyi wynosi prenumerata w głównym c. k. Pocztaństwie lwowskim: na kwartał ztr. 5 kr. 12 m. k.; we wszystkich c. k. Pocztaństwach na kwartał ztr. 5 kr. 36 m. k. wraz z opieczetowaniem.

PP. Prenumeratorom we Lwowie, na ich żądanie, Gazeta będzie do ich pomieszkań odsyłana, jeżeli zapłacą z góry w kantorze Gazety na miesiąc 15 kr.; na kwartał 45 kr. m. k.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Przemysła. —

Samuel Tambes, handlujący winem i piérwszy przelożony gminy starozakonnych w Przemysłu, dał w dzień urodzin Najjaś. Pana dla trzeciego galicyjskiego domu wychowania młodzieży wojskowej 12 butelek wina wartości 9 zr. 36 kr. m. k., a inne trzy osoby, nie chcące być wymienione, dały dla zabawy téjże młodzieży w dniu imienin Najj. Pana i w ostatki Zapust 7 zr. m. k. i 1 dukat w złocie.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Królestwo Polskie.

Dziennik Powszechny warsz. z d. 26. lutego zawiera następujący »Wypis z protokołu sekretaryjatu stanu Królestwa Polskiego«: Z Bożęłaski my Mikołaj piérwszy, cesarz wszech Roscyj, król polski i t. d. Zapatrzwszy się na artykuł 22. statutu organicznego, nadanego przez nas Królestwu naszemu Polskiemu w d. 14/26. lutego r. b. postanowiliśmy i stanowimy organizacją rady administracyjnej jak następuje: Art. 1. Należć będą do rady administracyjnej wszelkie przedmioty administracyjne, gdy idzie: 1) o wydanie potrzebnych rozporządzeń, w celu przywiedzenia do skutku rozkazów naszych, lub 2) o rozstrzygnięcie w rzeczach, przechodzących władzę dyrektorów głównych i komis-

syj rządowych, lub nakoniec 3) o nadesłanie do rady stanu spraw, do attrybucyi jej należących. Art. 2. Dozór redakcyi protokółów rady administracyjnej powierzony zostaje mianowanemu przez nas sekretarzowi stanu. Protokoły układane będą w czasie czytania i roztrząsania przedmiotów na radę wnoszonych przez sekretarza redaktora do tego wyznaczonego. Art. 3. Gdy roztrząsane będą przedmioty, wymagające tajemnicy, sekretarz stanu ułoży sam protokół i zapisze go własnoręcznie w tajnym dzienniku posiedzeń. Art. 4. Na posiedzeniach rady administracyjnej wszelkie interesa odbywane będą w następującym sposobie: Najprzód odczytanym i zatwierdzonym być ma protokół poprzedzającego posiedzenia, takowy zawierać powinien dokładne wyluszczenie wszystkich interesów i zdań względem nich, stosownie do artykułu 24. statutu organicznego, nadanego Królestwu Polskiemu, oświadczonych. Następnie sekretarz stanu przeczyta królewskie rozkazy, poczem członkowie rady w porządku oznaczonym w artykule 23. i 35. statutu organicznego, wnosć będą przedmioty właściwych im wydziałów, chyba że namiestnik uzna, z powodu szczególnej jakiej okoliczności, potrzebę wezwania którego z członków do przedstawienia swych wniosków przed innemi. — W końcu posiedzenia sekretarz stanu przed-

stawiać będzie: 1) Przedmioty, jakieby od rady stanu do rady administracyjnej były przesłane, lub jej oddane. 2) Raporta komisyj rządowych wprost namiestnikowi królestwa przesłane. 3) Raporta i odniesienia się innych władz, niezawisłych od komisyj rządowych. 4) Podania i memorjały prywatnych osób i wszelkie inne przedmioty, któreby namiestnik osądził potrzebnem wnieść na radę. Art. 5. Każdy członek rady ze wszelką swobodą wynurzać będzie zdanie swoje, i służy mu prawo żądać sprostowania wykładu onegoż w protokule posiedzeń. Art. 6. Od namiestnika, równie jak i rady administracyjnej, na posiedzeniu téjże, zależeć będzie zwrócić członkowi rady wnoszącemu przedstawienie jego, dla dokładniejszego rzeczy wyjaśnienia. Art. 7. Namiestnik lub rada administracyjna na posiedzenie zebrała, mogą rozbiór przedmiotu do wydziału jednego z członków rady należącego i przez tegoż wniesionego, innemu członkowi poruczyć, celem bliższego rozważenia rzeczy, pod względem styczności z wydziałem, przez tego drugiego członka kierowanym i złożenia stosownych uwag lub opinij. Art. 8. Po dostatecznym wyjaśnieniu interesu, rada administracyjna wyda decyzją większością głosów, stosownie do art. 24. statutu organicznego królestwa. Art. 9. W interesach, gdy idzie jedynie o przesłanie do władz właściwych memorjałów lub podań, albo o zalecenie pospiechu, natenczas namiestnik wyda wprost od siebie stosowne decyzje lub polecenia. Takowe decyzje i polecenia, podpisywane przez namiestnika, a poświadczone przez sekretarza stanu, wciągane będą do dziennika ogólnego rady administracyjnej. Art. 10. Gdyby który z członków rady dla biegu interesu lub dla rozstrzygnięcia wątpliwości w przedmiocie jakowej decyzji, uznał potrzebę udać się do rady, w celu poprzedniego wyjednania jej wyrzeczenia, natenczas takowe wyrzeczenie rady udzielone będzie w kształcie wypisu z protokołu z podpisem sekretarza stanu, co dostatecznym być ma dla otrzymującego upoważnieniem. Art. 11. Decyzje rady administracyjnej, we wszelkich przedmiotach, nie objętych art. 9. i 10. niniejszego naszego postanowienia, wychodzić będą w kształcie postanowień z podpisem naczelnika i poświadczone będą przez sekretarza stanu; arynga ich będzie następująca:

(Dokończenie nastąpi.)

Rossyja.

Tygodnik Petersburski z d. 7/19. Lutego zawiera następujący manifest: »Z Bożej łaski my

Mikołaj pierwszy, cesarz i samowładzca wszech Rossyj i t. d. W samych początkach panowania naszego uznawszy za nieodbitą przyprawadzić ojczyście prawa nasze do jasności i stałego porządku, rozkazaliśmy, przede wszystkiemi zebrać je i wydać w zupełności, i z tego dopiero ogólnego zbioru, oddzieliwszy obowiązujące teraz w cesarstwie naszym ustawy, połączyć je w układ porządną i jednokształtną, wyłożyć we właściwej sile, bez żadnej w ich istocie odmiany, na téj właśnie zasadzie, jaka w roku jeszcze 1700 była postanowioną przez Piotra Wielkiego. — Pierwszy z tych zamiarów wziął skutek w 1830 roku. — Teraz, za pomocą Bożą, siedmioletniemi pracami, pod własną naszą pieczęą dokonanym został również i drugi zamiar. — Wszystkie prawa, zaczynając od ustawy 1640 roku, po 1. stycznia 1832 roku, w okresie 183 lat wydane, i wśród rozmaitych zmian czasowych dotąd zachowujące swą moc obowiązującą, po poprzedniczym rozbiore ich na rodzaje i oddzieleniu wszystkiego, co późniejszymi prawami było zniszczonem, w zupełności, z wyłączeniem tylko ustaw wojskowych, marynarki i niektórych innych niżej wymienionych, ułożone zostały w zbiór jednolity, zgromadzone w jedną całość, rozdzielone na księgi podług głównych przedmiotów spraw rządowych i sądowniczych. Wszystko, cokolwiek po 1. stycznia 1832 r. już nastąpiło, lub co, w ogólnym postępie prawodawstwa, nastąpić jeszcze może, będzie, stosownie do systematu tychże ksiąg i z odwołaniem się do zawartych w nich artykułów, rozdzielanem w mającym corocznie wychodzić dalszym ciągu układu i tym sposobem zbiór praw, raz urządzony, zachowa na zawsze swą zupełność i jedność. — Tegoto wymagały najpierwsze, istotne potrzeby państwa: sprawiedliwość i sposób zarządu krajowego; tém się utwierdza siła i skuteczność praw na teraz i zakłada się niewzruszona zasada stopniowego ich udoskonalenia na przyszłość. Tém właśnie wypełniają się życzenia przodków naszych, w przeciągu stu sześciu dziesiąt lat prawie bez przerwy powtarzane. — Przesyłając rządzącemu senatowi takowe księgi, stanowimy następane prawidła o sile ich i skutkach: 1. Układ poweźmie moc prawa od 1go stycznia 1835 roku. 2. Siła obowiązująca układu będzie od tego dnia zależała na zastosowaniu i cytacyi artykułów jego w sprawach rządowych i sądowniczych; i, skutkiem tego, we wszystkich tych zdarzeniach, w których stosują się i cytują prawa, i w których albo się sporządzają oddzielne z nich wypisy, albo się wskazuje treść ich, od tego dnia będą przyłączane

artykuły układu, do interesu stosowne. 3. Wszelkie ukazy i postanowienia, po dniu 1. stycznia 1832 nastale, a do układu nie weszłe, równie jak i te, które w dalszym czasie wydane będą, dopóki przy corocznem wydaniu dalszego ciągu układu doń nie wejdą, mają być cytowane podług dat ich i oznaczeń bezpośrednio. Również bezpośrednio mają być cytowane: 1) wszystkie ustawy miejscowe, gdzie te się znajdują, dopóki, stosownie do przedsięwziętych już środków, nie będą też zebrane w oddzielne układy; 2) prawa, tyżące się wydziału oświeceniemu krajowemu i kontroli państwa, których ustawy, z powodu zamierzonej w tych wydziałach reformy, nie mogły jeszcze być dokonczonemi; 3) prawa tyżące się zarządu sprawami obcych wyznań. 4. Gdy układ praw bynajmniej nie znosi mocy ich i skutków, lecz przywodzi je tylko do jednostajnego szyku i porządku: ztąd, tak do jedności samego prawa w jego istocie, jakoteż w przypadku niedostateczności lub niezupełności, sposoby wyjaśnienia i uzupełnienia pozostają takie, jakie dotąd istniały. — Rządzący senat nie zaniecha, ku wykonaniu niniejszego, uczynić wszelkich potrzebnych rozporządzeń. — Dan w St-Petersburgu dnia 31. stycznia, lata od narodzenia Chrystusa Pana 1833, panowania naszego ósmego. Mikołaj.

Zjednoczone Stany Ameryki północnej.

Courier umieścił następujący rzut oka na najnowsze poselstwo prezydenta Zjednoczonych Stanów: »Poselstwo to poczyna się od zwrócenia uwagi na opozycyją Karoliny południowej przeciw ustawie cłowej, i żałuje, iż się myślnie w oczekiwaniu, że państwo owe zechce się nakłonić do odwołania swoich kroków. Pozem wylicza prezydent różne uchwały opozycyi Karoliny południowej przeciwko pobieraniu dochodów, i przytacza nieprzyjazne oświadczenia w proklamacyi gubernatora owego państwa i w rozporządzeniu konwentu. Ten uroczysty opór przeciwko ustawom i powadze Zjednoczonych Stanów, mówi prezydent, nakazuje chwycić się środków, potrzebnych dla własnej obrony, jaką rządowi związku nakazuje jego pierwsza powinność; albowiem tym postępowaniem wleżyło państwo Karoliny południowej na rząd centralny nieodzowną konieczność, zdecydować się względem nowej i niebezpiecznej alternatywy, mianowicie względem tój, czyli dozwolić ma jednemu państwu, wstrzymać wykonanie ustaw, lub czyli ze swęj strony patrzeć się powinien na przedsięwzięcie, przywiedzenia do skutku groźby wyłączenia się od unii. Prawo jednego państwa,

cofnienia się od związku z innemi państwami unii, wystawione jest najmocniej jako sprzeciwiające się wszystkim zasadom, na których rząd centralny został utworzony, i celom, dla osiągnięcia których był zaprowadzony. Prezydent przypuszcza, że państwo, jęczące pod długim i nieznośnym uciskiem, używszy wszystkich konstytucyjnych środków, nie mając widoków do zapobieżenia, mogłoby mieć naturalne prawo, oderwać się od rządu, i chwycić się ostatnich środków pomocnych, chociaż dalej dowodzi, że tego przypadku nie można do Karoliny południowej zastosować, ponieważ to nie miało dostatecznego powodu, wystawić na igraszkę dobro czterech milionów ludzi. Wylizczywszy trudności, zachodzące w terażniejszym położeniu rzeczy względem należytego pobierania dochodów w nieposłusznych państwach, przechodzi prezydent do przeciwnych środków, których użycie uważa za rzecz najpierwszą. Środki te, mówi zawisły raczej w odnowieniu dawniejszych, wypadkami nakazywanych ustaw politycznych, jak w przyjęciu nadzwyczajnych i surowych rozporządzeń. Dąży do tego, aby odnowić z niektórymi więcej do okoliczności zastosowaniami modyfikacyjami szósty rozdział ustawy z d. 3. marca 1815, która w d. 4. marca 1817 przestała być obowiązującą, i rozporządzić, iżby w każdym przypadku, gdzie do sądów jednego państwa zanesiona będzie skarga o czynności, popelnione pod powagą Zjednoczonych stanów, sąd ten powinien być upoważniony, sprawę tę, po otrzymaniu pozwolenia, bez odpisu raportu, do protokołu zaciągniętego, wytoczyć przed sądem obwodowym Zjednoczonych Stanów, i żeby ten sąd przystąpił do badania i wydania wyroku, jak gdyby sprawa ta początkowie była przed tym sądem instruowaną, i żeby we wszystkich przypadkach, gdzie osoby lub majątek osób, postępujących wedle przepisów ustaw Zjednoczonych Stanów, jest z tego powodu uszkodzony, ponieważ nie chciały się stosować do rozporządzeń i ustaw Karoliny południowej, należało prosić o wymierzenie, sprawiedliwości w sądach Zjednoczonych Stanów. Będzie nawet przyzwolito, zmodyfikować postanowienie z d. 3. marca 1791, i upoważnić marszałków, iżby mogli przedsięwziąć potrzebne środki, aby więźniów, pod powagą Zjednoczonych Stanów będących, w bezpiecznym miejscu trzymali. Rozporządzenia te uważa prezydent za dostateczne, jeżeli istotnie siła wojskowa Karoliny południowej nie będzie do broni wezwana. Poselstwo to kończy się wezwaniem do patryjotyzmu współobywateli prezydenta, którym w zupełnej ufności porucza

nie rozwiązalne utrzymanie unii.⁴ Pomimo tego poselstwa uważa *Courier*, jakoteż *Times*, jeszcze za prawdopodobieństwo, że pytanie to bez użycia broni załatwione zostanie.

W d. 4. stycznia przybył p. Calhoun do senatu kongresu Zjednoczonych Stanów, i zajął miejsce jako senator z państwa Karoliny południowej, złożyłwszy wprzód potrzebne dowody kwalifikacyjne. Jego rezygnacją jako wice-prezydenta Zjednoczonych Stanów złożono dniem wprzód w wydziale Stanów. Podczas drugiej części posiedzeń kongresu będzie p. White sprawował urząd wice-prezydenta.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Gazety londyńskie donoszą pod d. 15. lutego z Londynu: Marg. Anglesca wyjechał z tąd przeszłego poniedziałku na powrót do Irlandyi. Jenerał-major Miller mianowany jest jenerałnym dyrektorem król. artyleryi, z roczną płacą 100 fs a zastępca jenerał-adjutant Sir A. Dickson mistrzem dział w St. James Park, tylko z płacą dodatkową 3 szylingów dziennie, przez co, jak *Times* mówi, uzyska kraj rocznie blisko 2000 fs. Podobnie w wydziale broni w Tower przedsięwzięto ciągle redukcye.

Obrady parlamentowe.

Na posiedzeniu izby wyższej w d. 15. lutego, już wcześniej zebrała się większa część członków, ponieważ hr. Grey zapowiedział swoje środki dotyczące się Irlandyi na ten wieczor, i z izby niższej znajdowało się także kilku członków. Lord Holland, chociaż mocno słaby na podagrę, przybył na wózk, ciągniętym przez jednego ze służących. Po podaniu przez hr. Roden i biskupa londyńskiego prózb, domagających się ścisłego zachowywania święta niedzieli, powstał hr. Grey, i kazał sekretarzowi izby odczytać jeszcze owe miejsca mowy od tronu, które się ściągają do rozruchów w Irlandyi. Gdy się to stało, wniósł ón na bil do utłumienia tych rozruchów, które wystawił, jako w najwyższym stopniu zasnucające. Istnące ustawy, rzekł, są niestety niedostatecznymi ku ochronie części mieszkańców irlandzkich, miłujących spokojność i porządek; i potrzeba nadzwyczajnych środków tak jest nagląca, że nie chciał wprzód, jak jest zwyczajem, wnosić do mianowania wydziału dla rozpoznania spraw irlandzkich. Szczególniej uciążliwą jest też okoliczność, iż każdy świadek, który staje w sądzie przeciw zbrodniarzowi, zagrożony bywa śmiercią od przyjaciół obwinionego. Nie wchodząc w rozpoznanie przyczyn tych rozruchów, zwrócić chce uwagę na jedną z tychże, mianowicie na towarzystwo,

które się w Irlandyi nie dawno pod nazwą »Irlandzkich ochotników« zawiązało, którego zamiar, do jakiego się przyznano, jest zniesienie unii. Wzburzenie jest hasłem wszystkich członków tego towarzystwa, chcącego najprzód utworzyć gwardyją narodową w Irlandyi, mającogo atoli w zasadce jeszcze mnóstwo innych zbrodniczych zamiarów, którym należy powagę ustaw zopobiedz. Minister przeszedł potem do dokładniejszego skrócenia obrazu Irlandyi, i utwierdził na tém swój nowy bil.⁴

Projekta względem reformy kościoła w Irlandyi, uczynione przez lorda Althorp na posiedzeniu izby niższej w d. 12. lutego, stanowią główną rzecz w następujących punktach: Najprzód zniesiony będzie tak nienawistny dla katolików podatek kościelny, znany pod imieniem *Vestry-cess*; katolicy nie powinni się przyczyniać do utrzymania kościoła anglikańskiego. Liczba arcybiskupstw zniesiona będzie ze czterech na dwa, biskupstw z 18 na 10. Wszystkie biskupstwa i beneficjaty, mające przeszło 200 f. st. dochodu, płacić będą stosunkowo roczny podatek, który od 5 procentu do 15 w najbogatszych będzie wynosił, wynagrodzi podatek *Vestry-cess*, i utworzy fundusz na zaspokojenie potrzeb kościoła. Dobra kościelne irlandzkie, wykazane na 800000 fs. opędzać będą na przyszłość wszystkie potrzeby kościoła swojemi dochodami. Dochód urzędników kościelnych, znizony będzie ze śmiercią piastujących je teraz dygnitarzy. Dziekani i kapituły, niesprawujący urzędu duchownego, będą zupełnie zniesione, jakoteż wszystkie *sinecury* katedralne. Przez zmniejszenie liczby biskupstw i arcybiskupstw oszczędzi się 600000 fs., które kościolowi przypadną; dochody biskupów i arcybiskupów wynoszą jeszcze 70000 fs. Dzierżawcy dóbr biskupich mają prawo, te dobra za pewną umiarkowaną cenę kupić. Jeżeliby sprzedaż ta wszystkich dóbr biskupich nastąpiła, tedy summa kupna mogłaby wynieść 2 1/2 do 3 mil. fs., którąby kraj mógł użyć na inne cele, oprócz kościelnych. Przez zniesienie podatku *Vestry-cess* uwolnieni będą katolicy przeszło od 80000 fs. opłaty. Szczególna komisya mianowana będzie do uregulowania i użycia dóbr kościelnych irlandzkich. Na wszystkich miejscach, gdzie od lat trzech nie mieszkał formalnie duchowny, mogą komisarze zawiesić mianowanie (jak dalece takowe od korony lub duchowieństwa zawisły,) i miejscowe dochody kościelne obrócić tymczasowie na powszechny cel kościelny. Będą jeszcze wniesione szczególne bile, aby wszystkich członków irlandzkiego protestanckiego duchowień-

stwa zmusić do mieszkania na przyszłość w swoich parafjach; równie powinna być wniesiona ustawa przeciw mnożeniu się duchownych urzędów i beneficjów. Względem taks dla ubogich, urzędzenia płacy irlandzkiego katolickiego duchowieństwa, zamienienia dziesięcin, rząd pomimo to wnesie osobne bile.

Na posiedzeniu téjże izby w d. 14. z. m. wniósł p. Wynn na przypuszczenie pana Pease bez wymagania po nim przysięgi, lecz za uroczystym przyrzeczeniem, że swój obowiązek pełnić będzie, i opierał swój wniosek na dawniejszym postanowieniu parlamentu pod Grzegorzem II. Jeneralny adwokat popierał ten wniosek i rzekł, że będzie miał wielką radość, jeżeli kwakrowie, tak wyborna, oświecona i pełna ludzkości sekta, przypuszczona zostanie do zupełnego używania swoich praw. Izba przyjęła z wyraźnym przyzwoleniem wnioski pana Wynn. W d. 15. t. m. ukazał się p. Pease, kwakier, przed stołem izby, gdzie stosownie do wczorajszego postanowienia, bez złożenia przysięgi, odczytał formę potwierdzającą go. Gdy potem zajął swoje miejsce, został od izby z radością powitany. P. Hume oznajmił, iż ma zamiar wnieść na nową budowę izby, ponieważ dotychczasowa jest szczupła i niewygodna. Lord Althorp zapewnił, iż ze strony rządu nie ma powodu sprzeciwić się takiemu wnioskowi. Sir Robert Peel uczynił ministrom kilka pytań względem holenderskiego embargo. Dotychczasowe oświadczenie jeszcze go nie zaspokoilo, lecz przyrzeka, że skoro dana mu będzie dostateczna odpowiedź, nie będzie wznowiał tego pytania. Tajny rozkaz, do włożenia embargo wydany, nie przytoczył żadnych powodów; które atoli są nieodzowne, gdzie idzie o zawieszenie aktu parlamentowego. Anglija nie jest w wojnie z Holandją; z tego powodu kupcy holenderscy mieliby prawo żądać opieki, jaką ustawy angielskie wszystkim obcym kupcom nadają. Sir Robert Peel odwoływał się na powagę wielu prawników, mianowicie na lordów Erskine i Brougham, i zajęty był jeszcze swoją mową, gdy raport ten dla odchodzącej poczty, musiał być zamknięty.

Courier mówi względem bilu, przez lorda Althorp do reformy kościoła irlandzkiego wniesionego: »Zniesienie nadużyć, które cierpi kościół irlandzki, jakkolwiek może być stosowne i potrzebne, nie uchyla wszelako powodu lamiecznego nieukontentowania, mianowicie ubóstwa i nędzy ludu. Gdy lud irlandzki znajduje się już w stanie zburzenia i niechęci; rzecz naturalna, że owe dotkliwe nadużycia działają ze swojej strony, aby pomnażać skłonność do

powstania. Atoli potrzebaby mieć zawsze przed oczyma, że te nadużycia nie są właściwą przyczyną nieukontentowania, równie jak okrzyki względem reformy w Anglii nie pochodziły jedynie z oderwanej lub filozoficznej skłonności do udszkodalenia reprezentacyi parlamentowej. Zastosowanie to do Irlandyi zdaje się nam, że bil lorda Althorp względem kościoła irlandzkiego poczyna od tego, na czémby się skończyć powinno. Gdyby nawet istniał kościół protestancki w Irlandyi zupełnie był wytępiony, i wszystek majątek kościelny został obrócony na korzyść kraju, wszelako nie sądzimy, aby to właściwem było istotnie do zmniejszenia nędzy mieszkańców w Irlandyi.«

Francyja.

Moniteur z d. 18. lutego donosi: W d. 17. b. m. o godz. 2. nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister króla Belgów, p. Lehon, w towarzystwie swoich sekretarzy, pp. Rogier, Vanderstraaten i Mosselmann, miał zaszczyt podać królowi na publicznym posłuchaniu urzędowy akt dziękczynny, przez naród belgijski dla narodu francuzkiego uchwalony. Król siedział na tronie, otoczony był książętami. Królowa z księżniczkami była także obecną. Po obu stronach tronu stali ministrowie, marszałkowie Francyi, adjutanci króla, marszałek Gérard i jenerałowie, którzy pod rozkazami jego mieli udział w wyprawie antwerskiej. P. Lehon po krótkiej mowie przeczytał akt następujący: »Leopold, król Belgów, wszystkim obecnym i przyszłym nasze pozdrowienie. Zważywszy, że wojsko francuzkie, zawsze podziwienia godne, przez swój jenijusz, waleczność i karność na zawsze zjednało sobie prawo do poważenia i wdzięczności ze strony belgijskiego narodu za przysługę, uczynioną w latach 1831 i 1832, uchwaliliśmy, za zgodą izb, co następuje: Jedyny artykuł. Naród belgijski składa dzięk wojsku francuzkiemu. Rozkazujemy, aby niniejsze nasze postanowienie, opatrzone pieczęcią państwa, wniesione zostało do urzędowych buletynów. Dany w Bruxelli d. 31. grudnia 1832. (Podp.) L e o p o l d. Przez króla: Minister spraw zewnętrznych, Goblet.« Król odpowiedział: »Odbieram z największą radością dla Francyi i dla mnie akt uroczysty, który mi wpan imieniem króla Belgów podajesz. W uchwałach obudwój izb narodu wpana, stwierdzonych sankcyją jego króla, upatruję świadectwo wdzięczności Belgijum ku Francyi, i należyte ocenięcie waleczności naszego wojska, jego bohaterkiego postępowania i rzetelności, które mu zakreśliły tok i granice

jego działań. Właśnie dzisiaj dwa lata podobniem się wyraził do wpana: »Oby Belgijum było wolne i szczęśliwe! Oby nigdy nie zapominało, że szybkie uznanie swojej narodowej niepodległości wiano zgodzie Francyi z wielkiemi mocarstwami europejskiemi i bogdaj nieustannie z zaufaniem na mojem wsparciu polegało, aby go od wszelkiego napadu wewnętrznego, jakoteż od wszelkiego zewnętrznego wmięszania się zachować.«

W d. 15. lutego ukończyła izba deputowanych budżet spraw wewnętrznych. Rubryki dla obcych wychodniów przyjęte całkiem. Redukcyje w tym budżecie przedsięwzięte wynosiły w ogóle 464,500 fr. Poczem przystąpiono do budżetu obrzędów religijnych, przy czém poprawka pana Auguis, podług której 30 biskupstw, przez konkordat w r. 1817 we Francyi nowo utworzonych, nie mają być wprawdzie zniesione, lecz swoich dosadyj pozbawione, została słabą większością głosów 169 przeciw 160 odrzucona. Inna poprawka pana Luncau, redukująca płacę arcybiskupa paryzkiego z 40,000 fr. na 25,000 fr., została małą większością przyjęta.

W *Narrateur de la Meuse* z d. 14go lutego czytamy: »Na rozkaz, odebrany od dyrekcji artylerji, aby twierdzę Verdun rozbroić, rozpoczęły się natychmiast roboty rozbrojenia i zostały już ukończone. I twierdza Cambraj jest rozbrojona.

Holandya.

Donoszą z Terveere w Zelandyi pod d. 9. z. m., że w okolicy Heusden, pod Doeveren, zajmują się znowu wzniesieniem szańców polowych. Ze wszystkich stron potwierdza się wieść, że dawanie urlopów w wojska jest wstrzymane. Podług rozporządzenia ministerjum marynarki sternicy z Flesyngi powinni wszystkie neutralne okręty odprowadzać do Lillo i Liefkenshoek, podczas gdy sternicy antwerpjscy ograniczać się powinni na przeprowadzaniu między temi zamkami i Antwerpiją.

Dziennik *Amsterdamer Handelsblad* umieścił treść do ostatniego projektu do traktatu, który niderlandzcy pełnomocnicy, pełnomocnikom Francyi i Anglii w Londynie mieli udzielić. Między innemi wyrażono: »Król jme niderlandzki obowiazuje się wyciągnąć wojsko swoje z zamków Lillo i Liefkenshoek; opuszczenie tych zamków powinno w przeciagu — dni po ratyfikacyi niniejszego traktatu nastąpić. Król jme francuzki i król jme angielski

obowiazują się również w takim samym czasie, — w dniach po podpisaniu niniejszego traktatu przywieść do skutku opuszczenie Venloo, części holenderskiej Limburga i niemieckiej części Luxemburga, jak zostały oznaczone traktatem między pięciu mocarstwami a Belgijum, w d. 15. listopada 1831 zawartym, i oddać pomienione twierdze, miasta i ziemie władzom króla niderlandzkiego, księcia Luxemburskiego. Aż do zawarcia ostatecznego traktatu między Holandya a Belgijum, rząd niderlandzki będzie pobierał na Skaldzie jedyną opłatę pod nazwą: opłata cła. Opłata ta od okrętów, które przybywają z morza i płyną niderlandzką Skaldą wynosić będzie od beczki —, a od okrętów, które płyną Skaldą — od beczki. Pomienione cło powinno być pobierane we Flisyndze, bez przeglądania towarów lub innych jakich formalności. Król Francuzów i król połączonych królestw Anglii i Irlandyi — obowiazują się od 1. stycznia 1833, odebrać od Belgijum summę roczną 8 mil. 400,000 zh., która aż do zawarcia ostatecznego traktatu między Holandya a Belgijum, niezawisłe od pozostałości, służyć będzie na zapłacenie procentów publicznego długu królestwa Niderlandów. Pomieniona wypłata powinna nastąpić w półrocznych terminach, zawsze na miesiąc przed czasem upływającym.« — To samo pismo, udzieliwszy tego dokumentu, mówi: »Projekt ten został odrzucony, jako mało lub wiele w sobie zawierający; wiele, jeżeli jest przedugodną konwenyją; mało, jeżeli powinien być ostatecznym traktatem. Jak się zdaje, pełnomocnicy pięciu dworów użalają się na pełnomocników niderlandzkich i są tego zdania, że nie masz nadziei do zgody, dopóki pomieniony poseł postępować będzie drogą, której się dotąd trzymał.«

Donoszą z Terveere w Zelandyi z d. 9. lutego, że przeznaczony do Rotterdamu angielski bryg *Tatar*, płynący z Liverpoolu, przybył przed Terveere, że wszelako stojąca na wysokości łódź kanonijerska Nro. 17 pod dowództwem porucznika marynarki Cars, kazała mu się wrócić na morze, co też okręt ten bez sprzeczek uczynił.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś: *La Straniera, die Unbekannte*, opera we 2ch aktach.
Teatr polski. — Jutro: *Dziesięć lat życia żony* czyli: *Złe rady*; dramat w 7miu oddziałach, (po raz pierwszy.)